

УДК 81'42[159.923.2:305]791
DOI <https://doi.org/10.32782/fohium/2024.5.6>

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ ГЕНДЕРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У ФІЛЬМІ ГРЕТИ ГЕРВІГ «БАРБІ»

Наталія Іванотчак

кандидат філологічних наук, доцент,

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

ORCID ID 0000-0001-8430-7752

Scopus Author ID 57834244600

natalie.ivanotchak@pnu.edu.ua

Божена Івасюк

магістр філології,

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

ORCID ID 0009-0004-1214-0227

bozenaivasuk@gmail.com

Ключові слова: *концепт ІДЕНТИЧНІСТЬ, гендерна ідентичність, феміністськість, маскуліністськість, кінодискурс, соціальні ролі.*

У статті проаналізовано гендерні особливості концепту ІДЕНТИЧНІСТЬ у фільмі Грети Гервіг «Барбі» (2023), який став яскравим культурним феноменом і викликав жваві дискусії щодо питань жіночої та чоловічої ідентичностей та пошуку особистісної ідентичності. Мета дослідження полягала в аналізі лексико-граматичних засобів, за допомогою яких гендерні ролі та стереотипи представлені у фільмі. Ці елементи репрезентують гендерні ролі та формують сучасні уявлення про гендерну ідентичність та її трансформацію. Важливим аспектом цієї роботи є дослідження того, як образ Барбі, що сприймається як символ традиційних гендерних стереотипів, змінюється під впливом нових соціальних реалій. Проаналізовано відображення уявлень про чоловічу ідентичність на прикладі Кена та інших персонажів фільму «Барбі». Досліджується, як фільм через образи Кенів і Аллана демонструє узагальнені уявлення про маскуліністськість та проблеми, пов'язані зі стереотипізацією гендерних ролей. У фільмі Барбі закликає Кена до самовизначення, підкреслюючи важливість індивідуальної ідентичності, незалежної від зовнішніх атрибутів та суспільних очікувань. Особливу увагу приділено дослідженню того, як через образ Кена відтворюються традиційні уявлення про чоловічу ідентичність і як вони трансформуються в контексті сучасного суспільства. Мовні засоби використовуються для вербалізації уявлень про чоловічу гендерну ідентичність. У фільмі Кен постає не лише як символ традиційних чоловічих ролей, а й як персонаж, що шукає своє місце в соціальній ієрархії, часто перебуваючи в тіні Барбі. Це дозволяє фільму дослідити питання чоловічої незалежності та самореалізації у світі, де традиційні гендерні ролі переосмислюються. Подальшою перспективою дослідження є аналіз гендерних аспектів у сучасному кінематографі з урахуванням різних соціокультурних контекстів. Особливого значення набуває порівняльний аналіз репрезентації гендерних стереотипів у фільмах різних культур та їхнього впливу на формування загальних уявлень про гендер у різних вікових групах глядачів.

VERBALIZATION OF GENDER IDENTITY IN GRETA GERWIG'S MOVIE "BARBIE"

Nataliia Ivanotchak

*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*

Bozhena Ivasiuk

*Master of Philology,
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*

Key words: *IDENTITY concept, gender identity, femininity, masculinity, cinematic discourse, social roles.*

The article analyzes the gender features of the concept *IDENTITY* in the movie «Barbie» (2023), which became a bright cultural phenomenon that caused lively discussions on the issues of femininity, masculinity and the search for personal identity. The purpose of the study was to analyze the linguistic means by which gender roles and stereotypes are presented in the film. These elements not only represent gender roles, but also reflect sociocultural changes that shape contemporary ideas about gender identity and its transformation. An important aspect of this work is the study of how the image of Barbie, perceived as a symbol of traditional gender stereotypes, changes under the influence of new social realities. The representation of ideas about masculine identity is also analyzed using the example of Ken and other characters in the movie «Barbie». The study explores how the film presents generalized notions of masculinity and the issues associated with the stereotyping of gender roles through the portrayal of the Kens and the unique character of Allan. The film's narrative encourages Ken to embark on a journey of self-discovery, emphasizing the importance of individual identity beyond societal expectations and material attributes. Special attention is paid to the study of how traditional ideas about masculinity are reproduced through the image of Ken and how they are transformed in the context of modern society. Language devices are used to represent the concept of male gender identity. In the film, Ken appears not only as a symbol of traditional male roles, but also as a character looking for his place in the social hierarchy, often being in the shadow of Barbie. This allows the film to explore issues of male independence and self-realization in a world where traditional gender roles are being reinterpreted. A further perspective of the research is a more in-depth analysis of gender aspects in modern cinema, taking into account different socio-cultural contexts. A comparative analysis of the representation of gender stereotypes in films of different cultures and their influence on the formation of general ideas about gender in different age groups of viewers becomes especially important.

Вступ. У сучасному світі гендерна ідентичність є однією з найбільш обговорюваних тем у соціальному, культурному та політичному контекстах. Вона набуває особливого значення в умовах глобалізації та зростаючого занепокоєння щодо прав людини. Кіно, як потужний засіб масової комунікації, відіграє важливу роль у формуванні та трансформації уявлень людей про гендерну ідентичність. Одним із найяскравіших прикладів цього є фільм Грети Гервіг «Барбі» (2023). «Барбі» не лише відображає сучасні уявлення про жіночу та чоловічу ідентичності, але й піднімає питання пошуку та вираження особистої ідентичності.

Фільм «Барбі» став справжнім культурним феноменом, викликавши жваві дискусії як серед глядачів, так і серед критиків. Сюжетна лінія, зосереджена навколо ляльки Барбі, традиційного символу жіночої краси та уособлення стереотипів щодо ролі жінки в суспільстві, стала платформою для дослідження широкого кола гендерних питань. Зокрема, у фільмі досліджується, як образ ляльки Барбі змінюється з часом під впливом соціальних і культурних змін, і як це впливає на сприйняття гендерної ідентичності в сучасному суспільстві.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження концепту *ІДЕНТИЧНІСТЬ* у сучасному кінематографі є важливим напрямом як

у лінгвістичних, так і в культурологічних науках. Наукові публікації з цієї тематики зосереджені на вивченні різних аспектів об'єктивації ідентичності, зокрема гендерної ідентичності, її трансформації та репрезентації в художньому дискурсі.

Гендерна ідентичність – це важлива складова базової структури особистості, яка визначає індивіда з погляду його самокатегоризації, приналежності до чоловічої або жіночої групи та опанування соціальних ролей (Helgeson, 2012).

Поняття ідентичності активно вивчається в рамках когнітивної лінгвістики та культурології. Науковці зосереджують увагу на семантичній структурі концепту, його метафоричній репрезентації та зв'язку з іншими концептами, такими як ЖАНР, ГЕНДЕР та САМОСТІЙНІСТЬ. Наприклад, у роботах Кузнецової І. С. (2019) та Поліщук М. В. (2020) концепт ІДЕНТИЧНІСТЬ розглядається як багатопланове утворення, що охоплює особистісні, соціальні та культурні аспекти ідентифікації.

Питання гендерної ідентичності в контексті кінематографа перебуває в центрі уваги багатьох дослідників. Зокрема, у працях Бойчук І. М. (2018) та Сергеевої А. М. (2021) проаналізовано, як гендерні стереотипи та поведінкові моделі відтворюються та трансформуються у сучасному кіно. Ці дослідження наголошують на важливості врахування соціокультурних чинників, які впливають на формування гендерної ідентичності та її репрезентацію на екрані.

Що стосується фільму «Барбі», то досліджень, безпосередньо пов'язаних із фільмом, небагато. Однак у низці публікацій (Сидоренко, 2023; Коваль, 2023) розглядається роль фільму в переосмисленні традиційних уявлень про жіночу та чоловічу ідентичності та вплив нових моделей гендерної поведінки на глядацьке сприйняття. Дослідники зазначають, що фільм «Барбі» є важливою віхою в розвитку сучасного кінематографа, даючи нове бачення поняття «ідентичність» крізь призму гендерної ідентичності та соціальних змін.

Загалом аналіз попередніх досліджень свідчить про високий рівень наукового інтересу до теми гендерної ідентичності та її відображення в кіно.

Матеріал і методи дослідження. Метою статті є аналіз концепту IDENTITY у фільмі Грети Гервіг «Барбі» (2023) крізь призму гендерної ідентичності, зокрема виявлення лексико-граматичних засобів, що вербалізують зазначений концепт, за допомогою *лінгвістичного опису та контекстуального аналізу*. Зважаючи на стрімкий розвиток кіноіндустрії та її тісну взаємодію з сучасним соціокультурним контекстом, дослідження того,

як концепт гендерної ідентичності відтворюється в новітніх фільмах, допомагає зрозуміти сучасні тенденції їхнього відображення в мові. Аналіз гендерних аспектів концепту «ідентичність» у фільмі «Барбі» показує, як змінюються уявлення про гендерні ролі та стереотипи і як кінодискурс впливає на формування нових моделей гендерної поведінки та самоідентифікації.

Результати та обговорення. У фільмі «Барбі» гендерна ідентичність вербалізується лексико-граматичними засобами у діалогах персонажів та відображає протиставлення жіночого гендеру, який репрезентує Барбі, та чоловічого, представлено персонажем Кена. Розглянемо мовні засоби вираження жіночої ідентичності у фільмі:

- Використання займенників (*she, her, we*)

(1) *She has her own ambitions, her own style, her own voice, and her own choices. Because Barbie inspires everyone to follow their dreams.* (Gerwig, Baumbach, 2023: 2)

Використання займенника *she* у Прикладах 1–3 не лише вказує на біологічну стать, а й підкреслює соціальну роль жінки та її спроможність самотійно обирати життєвий шлях:

(2) *She might have started out as just a lady in a bathing suit, but she became so much more.* (Gerwig, Baumbach, 2023: 2)

(3) *She has her own money, her own house, her own car, her own career. Because Barbie can be anything, women can be anything.* (Gerwig, Baumbach, 2023: 2)

Повторне використання займенника *her* акцентує увагу на особистісних досягненнях і незалежності жінки. Це підсилює образ жінки як самодостатньої особистості, яка реалізується у різних сферах життя, таких як кар'єра, стиль, самовираження. Такий підхід сприяє формуванню позитивного уявлення про гендерну ідентичність жінки, показуючи її як сильну, впевнену та успішну особистість.

- Використання іменників, що вказують гендерну ідентифікацію

о Іменники жіночого роду (*female*) (*woman, girl, lady ma in.*)

(4) ...*“Barbie” is a EVERY different kind of woman – every profession, every ethnicity, every bodyshape, every differentability and every gift.* (Gerwig, Baumbach, 2023: 2)

(5) *Girls can grow into women who can achieve everything and anything they set their mind to.* (Gerwig, Baumbach, 2023: 2)

Приклади 4–5 демонструють багатогранність жіночої ідентичності. Використання іменника *woman* підкреслює загальну приналежність до жіночої статі, в той час як слово *kind* відсилає до соціальних ролей, які можуть виконувати жінки у суспільстві.

(6) IT IS LITERALLY IMPOSSIBLE TO BE A **WOMAN!** You are so beautiful and so smart and it kills me that you don't think you're good enough. Like **we** have to always be extraordinary and somehow we're always doing it wrong... I'm just so damn tired of watching myself and every single other **women** tie ourselves in knots so that people will like us. (Gerwig, Baumbach, 2023: 86)

У прикладі 6 емоційний вигук «*IT IS LITERALLY IMPOSSIBLE TO BE A WOMAN!*» вказує на пригнічення через неймовірно високі стандарти, які суспільство нав'язує жінкам, як у зовнішності (*You are so beautiful*), так і в інтелекті (*so smart*). Незважаючи на ці якості, жінкам часто доводиться відчувати, що вони «not good enough». Фраза «*we have to always be extraordinary and somehow we're always doing it wrong*» підкреслює подвійні стандарти, з якими стикаються жінки. Від них вимагають досягати успіху в багатьох сферах життя, проте, незалежно від їхніх зусиль, вони все одно критикуються чи недооцінюються. Фраза «*I'm just so damn tired*» передає втому мовця від постійних спроб відповідати суспільним очікуванням, а вираз «*tie ourselves in knots*» символізує те, як жінки йдуть на крайнощі, щоб бути прийнятими чи сподобатися, часто жертвуючи своєю автентичністю.

о іменники жіночого роду на позначення родинних відносин (*mother, daughter*):

(7) *The girls who played with them could only ever play at being **mothers**.* (Gerwig, Baumbach, 2023: 1)

У прикладі 7 використано іменники *girls* та *mothers* для підкреслення жіночої ідентичності. Слово *girls* акцентує на молодості та невинності, а *mothers* – на традиційній ролі жінки в суспільстві як матері. Таке вживання іменників може обмежувати уявлення про роль жінки, акцентуючи лише на традиційних соціальних функціях.

Звертання на позначення членів родини часто використовуються для створення емоційної близькості між персонажами. Наприклад:

(8) *The Girl opening the door saying “**Mom**, I had a bad dream.”* (Gerwig, Baumbach, 2023: 34)

Такі звертання допомагають передати сімейні зв'язки та почуття взаємної прив'язаності.

о зменшувально-пестливі іменники (*baby, sweetheart, sweetie*)

(9) – *Don't question it. Just roll with it **tiny baby**. – Don't call me **baby**.* (Gerwig, Baumbach, 2023: 69)

(10) *Oh **sweetheart** you are just so cute when you're confused.* (Gerwig, Baumbach, 2023: 91)

У прикладах 9–10 використовуються зменшувально-пестливі іменники, які іноді можуть сприйматися як зверхні. Пестливе звертання часто використовується для вираження ніжності, теплоти або близькості до людини, з якою

розмовляєш. Проте, у цьому прикладі 9 персонаж негативно реагує, а звертання «крихітка» сприймається ним як образливе.

Отже, використання лексико-граматичних засобів для позначення гендерної ідентичності жінки відіграє важливу роль у формуванні суспільного сприйняття гендерних ролей та соціальних функцій. Мовні засоби, такі як займенники та іменники тощо, можуть підкреслювати або, навпаки, приглушувати певні аспекти жіночої ідентичності. Наприклад, використання зменшувальних форм, стереотипних виразів чи гендерно-забарвлених характеристик може сприяти закріпленню традиційних уявлень про те, які ролі та обов'язки мають виконувати жінки в суспільстві.

Лексико-граматичні засоби вираження чоловічої ідентичності у фільмі:

- Використання звертань (*dude, bro, man, sir*)

(11) *And with all due respect, that was Skipper, **sir**.* (Gerwig, Baumbach, 2023: 40)

У прикладі 11 іменник «сер» використовується як ввічлива і формальна форма звертання до чоловіка. Це звертання часто вживається в офіційних або професійних ситуаціях.

(12) *Because, my **dudes**, we attack at 10 o'clock, to take advantage of the morning waves.* (Gerwig, Baumbach, 2023: 99)

Іменник *dude* використовується для звернення до чоловіка у неформальному спілкуванні. Він має невимушений характер і часто застосовується серед молоді або друзів. Хоча *dude* історично був терміном для звернення до чоловіків, його значення та використання розширювалися, іноді його використовують і для жінок у певних контекстах, хоча це менш поширено.

(13) *Look, I'm just hanging down with my **bro-homies** having a brewski beer in my Mojo Dojo Casa House.* (Gerwig, Baumbach, 2023: 99)

У прикладі 13 іменник *bro* використовується для позначення приналежності до «чоловічої компанії». Лексема *homie* вказує на приналежність до одної з мовцем спільноти, в цьому випадку району.

- (14) *Hey, **man**.* (Gerwig, Baumbach, 2023: 80)

У прикладі 14 використовується неформальне звертання до чоловіка, зазвичай у дружніх ситуаціях.

- Використання іменників на позначення приналежності до чоловічої статі (*man, guy, patriarchate, boy*)

(15) – *But since I came all the way here could I meet the woman in charge? Your CEO? (The male Mattel CEO raises his hand:) – Um, that would be me. – Well what about the CFO? – But it's another **man**.* (Gerwig, Baumbach, 2023: 53)

(16) *Um, I'm a **man** with no power, does that make me a woman?* (Gerwig, Baumbach 2023:54)

У прикладах 15–16 відображаються традиційні гендерні ролі або стереотипи, зокрема пов'язуванням влади чи авторитету з маскуліністю, а відсутність влади – з фемінністю. У прикладі 16 персонаж озвучує суспільний погляд, за яким чоловіки повинні мати владу, а якщо вони її не мають, їх можуть сприймати як менш чоловічих або ближчих до жінок на основі цих стереотипів. Він відчуває внутрішній конфлікт із власним почуттям ідентичності або суспільними очікуваннями, що відображає зовнішній тиск щодо того, що означає бути «чоловіком». Цей приклад демонструє соціальну конструкцію гендеру і влади, ставлячи під сумнів або кидаючи виклик суспільним нормам щодо маскуліності та фемінності.

(17) *Men rule the world!* (Gerwig, Vaumbach, 2023: 36)

(18) *Out there I was a SOMEBODY! I walked down the street and people respected me just for WHO I AM.* (Gerwig, Vaumbach, 2023: 73)

(19) *But here I don't need any of those things. Here I'm just a DUDE! AND THAT IS ENOUGH!* (Gerwig, Vaumbach, 2023: 73)

(20) *Why didn't Barbie tell me about Patriarchy? Which, according to my understanding, is where men and horses run everything!* (Gerwig, Vaumbach, 2023: 47)

Приклади 17–20 відображають домінування чоловіків у суспільних структурах, де, щоб досягти успіху і «правити світом», достатньо просто «бути чуваком», та розкривають традиційний погляд на чоловічу ідентичність як на менш обтяжену суспільними гендерними очікуваннями (*people respected me just for WHO I AM*).

Коли Кен дізнається про владу чоловіків у реальному світі, він усвідомлює свою другорядну роль в світі Барбі, що в цьому аспекті розкривається як протиставлення традиційній патріархальній моделі, та намагається пристосувати під себе світ Барбі, забираючи собі її будинок, викидаючи її одяг та влаштуваючи парубоцькі вечірки:

(21) *Every night is boy's night.* (Gerwig, Vaumbach, 2023: 75)

(22) *You can't do this. This is Barbie Land. The Barbies worked hard and dreamed hard to make it everything it is. You can't just UNDO it in a day!* (Gerwig, Vaumbach, 2023: 75)

(23) ... – *Now, if you'll excuse me. This is MY Mojo Dojo Casa House. Not Barbie's Mojo Dojo Casa House.* (Gerwig, Vaumbach, 2023: 75)

- Використання займенників, що вказують на чоловічий рід (*he, him*)

(24) *He took your house. He brainwashed your friends. He wants to control the government... – It's like I'm a woman already...* (Gerwig, Vaumbach, 2023: 94)

У прикладі 24 саркастична відповідь Барбі вказує на те, що після перевороту Кенів вона відчуває себе як жінка в реальному світі, де всю владу захопили чоловіки. Врешті-решт, завдяки хитроумному плану Барбі, де вони грають на почутті суперництва серед чоловіків та відновлюють звичний порядок речей у світі Барбі, Кен повертається до залежності від її думки та тої другорядної ролі, яку ми спостерігали і на початку фільму:

(25) *I don't know who I am without you!* (Gerwig, Vaumbach, 2023: 104)

(26) *There is no just Ken. That's why I was created – I only exist with in the warmth of your gaze. Without you I'm just some blonde guy who can't do flips.* (Gerwig, Vaumbach, 2023: 105)

- Використання метафоричних антропонімів (*Ken, Allan*)

Антропоніми *Ken, Allan* та ін. у фільмі використовуються на позначення чоловіків із притаманними їм загальними маскуліними характеристиками. Аллан – єдиний персонаж з іншим іменем, який не отримав популярності, як Кени. Це уособлює тих чоловіків, які не вписуються у загальноприйняті шаблони маскуліності чи не відповідають очікуванням суспільства:

(27) *There are no multiples of Allan. He's just Allan.* (Gerwig, Vaumbach, 2023: 8)

Аллан демонструє, що навіть у світі, де домінує ідеалізоване бачення гендерних ролей, є місце для тих, хто виходить за рамки цього шаблону, хоча вони часто залишаються непоміченими або не до кінця зрозумілими. Таким чином, Аллан виступає своєрідним віддзеркаленням людей, які не вписуються у встановлені стандарти, і на його прикладі можна побачити, як суспільство ставиться до тих, хто не відповідає його очікуванням щодо гендеру, ролей або вигляду:

(28) *Barbie Margot has a big block party with all her Barbie friends, plus Allan and Midge (whom we stay away from!)* (Gerwig, Vaumbach, 2023: 11)

Майже всі інші чоловіки у світі Барбі мають ім'я Кен, що підкреслює їхню стереотипізацію. Ці персонажі, хоча й відрізняються зовнішньо, фактично виконують схожі функції, уособлюючи узагальнене уявлення про чоловічу постать у цьому світі. Тому наприкінці фільму Барбі спонукає Кена віднайти власну ідентичність і вказує на те, що кожен чоловік і жінка є унікальними, а не просто набором гендерних стереотипів:

(29) *May be it's time for you to discover who Ken is... Ken, you have to figure out who you are without me. You're not your girlfriend, you're not your house, you're not your mink.* (Gerwig, Vaumbach, 2023: 105)

Поступово до усвідомлення необхідності самоідентифікації приходять усі Кени:

(30) *We were only fighting because we didn't know who we were.* (Gerwig, Baumbach, 2023: 106)

Отже, у фільмі підкреслюється думка про те, що кожна людина є унікальною незалежно від гендеру і має право на власне самовизначення, а не лише на відповідність усталеним гендерним ролям. У фіналі фільму Кени приходять до розуміння, що їхні конфлікти були спричинені невідзначеністю у власній ідентичності, що відкриває шлях до індивідуальної самореалізації.

Висновки. Таким чином, лексико-граматичні засоби вираження гендерної ідентичності у фільмі включають використання займенників, іменників та звертань. Вони допомагають ідентифікувати стать персонажів та відображають соціальні і культурні норми щодо гендеру. Результати показують, що фільм є потужним інструментом трансформації уявлень про гендерні ролі та впливу на сприйняття жіночої та чоловічої ідентичностей за допомогою різноманітних мовних засобів. Мова не просто відображає реальність, вона її формує. Тому те, як ми говоримо про жінок та чоловіків і як мова описує їхню роль, може мати потужний вплив на суспільні очікування та поведінкові моделі. Наприклад, висловлення, що підкреслюють жіночність лише в контексті краси, емоційності чи турботи, можуть обмежувати розуміння жінок як багатогранних особистостей, здатних виконувати різні соціальні функції, включно з лідерством, професійним розвитком і незалежністю. Також важливо враховувати вплив мови на гендерну соціалізацію. Діти з раннього віку засвоюють уявлення про те, що означає бути чоловіком чи жінкою, значною мірою через мову, якучують навколо себе. Якщо у фільмах постійно підкреслюються стереотипні ролі, це впливає на їхню уяву про власне місце в суспільстві та майбутню поведінку. Отже, лексико-граматичні засоби не просто відображають гендерні ідентичності, вони активно впливають на формування суспільного розуміння

та ставлення до жінок та чоловіків, їхніх ролей і функцій у різних соціальних контекстах.

Перспективи подальших досліджень полягають у розширенні рамок вивчення гендерної проблематики в інших фільмах, що торкаються теми самоідентифікації. Особливу увагу варто приділити порівняльному аналізу різних культурних контекстів, що дозволить простежити особливості репрезентації гендерних стереотипів та їх трансформацію у світовому кіно.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бойчук І. М. Відображення гендерних стереотипів у сучасному кінематографі. *Наукові записки факультету культурології*. 2018. Т. 3, № 2. С. 87–99.
2. Коваль О. В. Роль фільму «Барбі» у перекладенні традиційних гендерних уявлень. *Вісник кінознавства і культурології*. 2023. Т. 5, № 2. С. 45–58.
3. Кузнєцова І. С. Концепт «identity» у когнітивній лінгвістиці: семантична структура та культурні аспекти. *Мовознавчі дослідження*. 2019. Т. 11, № 1. С. 78–92.
4. Поліщук М. В. Метафоричне представлення концепту «identity» в англomовному художньому дискурсі. *Науковий вісник лінгвістики*. 2020. Т. 4, № 3. С. 102–115.
5. Сергєєва А. М. Гендерна ідентичність у сучасному кіно: трансформація стереотипів. *Культура і сучасність*. 2021. Т. 9, № 4. С. 33–47.
6. Сидоренко Л. П. Фільм «Барбі» як віддзеркалення соціальних змін: гендерна перспектива. *Гендерні студії в кінематографі*. 2023. Т. 2, № 1. С. 21–34.
7. Gerwig G., Baumbach N. «Barbie» script. 2023. 115 p. URL: <https://deadline.com/wp-content/uploads/2024/02/Barbie-Read-The-Screenplay.pdf> (дата звернення: 20.09.2024).
8. Helgeson V.S. *The psychology of gender*. Boston: Pearson, 2012. 148 p.